

Un nou llindar

per Sebastià Taltavull,
bisbe auxiliar de Barcelona

DES DEL MARÇ DEL 2013, amb l'elecció del Papa Francesc, l'Església ha viscut dia a dia en actitud d'esperança. Esperança per al poble de Déu i per als seus bisbes, impulsats pel Papa en la seva tasca pastoral. Per fer-nos ressò de la presència forta del bisbe de Roma, amb la seva veu i els seus gestos, en la vida dels bisbes d'arreu del món, recollim aquí textos del blog “Un nou llindar” de Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona, consultable al web de la revista *Catalunya Cristiana* (<http://www.radioestel.com/blogs/sebastiataltavull/>). Hem triat les entrades del blog que, des d'aquells primers dies, han fer referència explícita al papa Francesc. Agraïm a *Catalunya Cristiana* el permís per reproduir aquests textos, que hi van aparèixer originalment com a articles.

23 de març 2013 - “El món està emocionat i esperançat”

És més que evident la reacció. Una Església que no és per al poble no és del poble! Són els fets, que la fan creïble, perquè és una comunitat creient, propera, sensible als goigs i les esperances, a les tristeses i angonies dels seus conciutadans. Ens ha arribat el desig d'un Papa que és invitació i exigència per a tots: «Ah!, com voldria una Església pobre i per als pobres!» Desig que és Evangeli pur, programa per fer-ne exercici

quotidià, gestos senzills que apropen les persones i fan que se solidaritzin amb una causa que és un bé per a la humanitat.

Dic «humanitat», perquè no sols els cristians catòlics necessitem un lideratge espiritual digne de confiança, sinó també el món sencer. Certament que la fe es proclama fent del Credo declaració de joia i entusiasme, com molt bé se'ns diu per aquest Any de la Fe; però és encara més cert que «és l'amor de Crist el que omple els nostres cors i ens impulsa a evangelitzar... També avui cal un compromís eclesial més convençut a favor de la nova evangelització per redescobrir l'alegria de creure i l'entusiasme de comunicar la fe». Per això, la fe es transmet quan l'afavoreix un clima d'amor.

El Papa Francesc ens contagia l'ardor evangèlic d'un amor que esdevé misericordiós perquè tothom se sent acollit i incorporat a un projecte que atreu. Entre molts, m'ha arribat al cor aquest missatge: «Tothom està emocionat i esperançat, fins els ateu d'arrel cristiana com jo!» Potser, amb cor convertit i veient com Isaïes que Déu tot ho fa nou, haurem d'anar dient als homes i dones d'avui, germans i germanes nostres, aquelles paraules de Jesús tan plenes d'ànim i de reconeixement: «No ets pas lluny del Regne de Déu!» De nosaltres demana hores i més hores, jornada completa.

Donant-nos així, donem el Crist, el fem present, el transparentem. És el que se'ns demana amb urgència. La missió espiritual de l'Església ens situa, com Jesús, enmig del poble, entre la gent, per compartir de paraula i estimant el missatge clau de l'Evangeli, que és l'amor misericordiós de Déu Pare.

30 de març 2013 - Any de la fe i religiositat popular

El fenomen de la religiositat popular presenta un escenari molt variat i és digne de ser tingut en consideració. Inclou totes les edats i capes socials i, si en molts casos és manifestació sincera d'unes arrels religioses en el cor del poble, en alguns altres podria ser símptoma d'una certa crisi d'identitat cristiana. Tot i que no es posa gens en dubte una rectitud religiosa d'intenció, això no fa que aquest fenomen

El *Papa Francesc* ens contagia l'ardor evangèlic d'un amor que esdevé misericordiós perquè tothom se sent acollit i incorporat a un projecte que atreu.

també tingui a veure amb l'absència d'una autèntica evangelització.

Tanmateix, com a signe dels temps que és, l'increment de la religiositat popular ens obre els ulls a un fenomen davant del qual ens hem de situar amb respecte, dialogar, aprofundir críticament les seves causes i preveure'n les conseqüències, que, tant en els seus elements positius com ambigus, hi són. Si, d'una part, com a realitat que viu la gent, estem davant d'un espai de trobada que dona la possibilitat de connectar amb els valors i sentiments del poble, de l'altra, pot obrir-se un nou escenari d'evangelització, de nova evangelització, sempre que no s'opti per dimensions parcials i no s'oblidi el necessari procés de creixement cristià, viscut en comunió d'Església.

La clau d'interpretació està en la persona de Jesús, en el coneixement progressiu de l'Evangeli i en la vivència de fraternitat eclesial en una comunitat de fe. Jesús atén la persona concreta, l'acull, l'ajuda a créixer, valora les bones actituds i costums que té, la transforma posant-la en relació amb Déu Pare que és tot amor. Seguint l'exigència dels profetes, però, no tolera en nom de Déu un poble que l'honora amb els llavis i que manté lluny d'ell el seu cor; per això, proposa fer la voluntat del Pare alliberant la persona de qualsevol expressió ambigua.

Jesús, tot i que va tractar les persones amb extrema delicadesa i estimació, no va oferir mai una proposta fàcil o rebaixada: sempre va demanar la conversió del cor i va dir: «L'obra que Déu vol és aquesta: que cregueu en aquell que ell ha enviat» (Jn 6,29).

6 d'abril 2013- Signes visibles de Crist ressuscitat

Pasqua és el pas de Déu per la nostra història i per la nostra vida.

Quan Déu passa tot canvia, és com la primavera, tot neix de nou. Res ja no serà com abans. Per això, cada any, cada diumenge, l'Església celebra aquest pas renovador enmig d'una història sovint adversa i d'una vida plena de mancances. Què significa proclamar i celebrar el triomf de la vida, de la llibertat i del bé sobre la mort, l'esclavatge i el mal?

El primer signe és la «confiança». Fa la vida més bella i omple el buit interior que s'experimenta quan no s'ha sadollat la set de Déu. Ho estem aprenent, és possible travessar el llindar de la confiança quan acolim la Paraula de Déu i ens deixem modelar per la gràcia que transforma. La confiança allunya la por, és el crit del Ressuscitat.

El segon signe és l'«alegria». L'alegria cristiana, la que prové de Crist, no és un sentiment eufòric ni una flamarada de dissipació. L'autèntica alegria neix d'un cor reconciliat, que estima, que escolta, que es deixa omplir de Déu, i és símptoma inequívoc de felicitat.

El tercer signe és el «perdó», la màxima expressió de l'amor, font de reconciliació. Allà on hi ha perdó hi arriba l'amor, i allà on hi ha amor l'Esperit de Déu hi és. Quan acceptem que Jesús ens dona el seu Esperit, tot es refà, primer les nostres persones i alhora els llocs i situacions on som presents.

El quart signe és la «pau». Adquirir la pau interior fa que milers de persones al nostre voltant trobin la salvació. La pau del cor és un nou naixement, un dels fruits de l'Esperit, un fruit de la Pasqua. Qui cerca aquesta pau roman atent a la invitació de Crist, que diu «vés a fer les paus amb el teu germà».

El cinquè signe és l'«esperança». Decebut per tantes situacions adverses, som propensos a desesperar. Com irradiar una esperança que ens permeti avançar? L'esperança s'obté acollint la misteriosa presència de Crist en la pròpia vida i amb el compromís actiu de contagiar-la. De nou, som invitats a ser signes de Crist Ressuscitat!

13 d'abril 2013- Olor d'ovella

La millor teoria és la que sap formular bé, quan es viu, el millor

Jesús, tot i que va tractar les persones amb extrema delicadesa i estimació, no va oferir mai una proposta fàcil o rebaixada.

comportament en la vida. Ho hem après de Jesús i de la pràctica dels primers cristians. Tota explicació, perquè sigui coherent, necessita la verificació d'allò que és veritablement testimonial. «Les obres que jo faig –diu Jesús– sí que donen testimoni que el Pare m'ha enviat» (Jn 5,36). El testimoni té lloc entre la gent, en el cor del poble. L'«olor d'ovella» és símptoma del ressò joiós i dramàtic de la vida del ramat en el cor del pastor i del testimoni que d'ell se'n desprèn.

La Paraula de Déu ens ho diu molt clar: «No estimem amb frases i paraules, sinó amb fets i de veritat», i afegeix: «Si algú afirmava: “jo estimo Déu”, però no estima el seu germà, seria un mentider, perquè el qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu» (1Jn 3,18; 4,20). I també: «De què serviria que algú digui que té fe si no ho demostra amb les obres? Si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta» (Jm 2,14-17).

Ara, el Papa Francesc ens proposa una pastoral que viu la plena comunió entre pastor i ovelles. Ens diu que Jesús «ha sortit de si mateix per anar al nostre encontre i ha col·locat la seva tenda entre nosaltres per portar-nos la misericòrdia que salva i dóna esperança. És un temps de gràcia que el Senyor ens ofereix per obrir les portes del cor, de la vida, de les parròquies i moviments, sortint a l'encontre dels altres i oferir-los la llum i el goig de la nostra fe».

El que s'espera de tots i cadascú és l'esforç de caminar junts, sense crear diferències ni cercant privilegis, i vivint segons aquella unció que ens marca i ens identifica; una unció –ens diu el Papa Francesc– que no és per perfumar-nos a nosaltres mateixos, sinó els pobres, els captius, els malalts, els qui estan sols o tristos. Per això, vol que especialment nosaltres siguem «pastors» amb «olor d'ovella», capaços de tanta identificació amb el ramat que se'ns reconegui perquè vivim orientats vers l'acte suprem d'anar donant la vida per amor, com Jesús, el bon Pastor.

20 d'abril 2013 - Identitat ciutadana i pertinença social

Citant el Concili Vaticà II, llegim en el Compendi de la Doctrina Social de l'Església que «l'ordre social i el seu progrés han de fer prevaler sempre el bé de les persones» i que cal «considerar el proïsme, sense exceptuar ningú, com un altre si mateix, i tenir cura en primer lloc de la seva vida i dels mitjans necessaris per viure-la dignament». Es tracta del mateix concepte de persona humana, que és de fet –segons la mateixa doctrina social– el fonament i fi de la convivència política i responsable de les pròpies opcions i capaç de dur a terme projectes que donen sentit a la seva vida, a escala individual i social.

D'altra part, afirmant la seva obertura a la Transcendència i als altres, la persona humana assoleix la plena i completa realització de si mateixa, la qual cosa significa que per a ella, criatura naturalment social i política, la vida social no és quelcom d'accessori, sinó una dimensió essencial i ineludible. Com a conseqüència, el pensament social de l'Església afirma que la comunitat política, realitat connatural als homes, existeix per obtenir un fi que altrament seria inabastable: el creixement més ple de cadascun dels seus membres, cridats a col·laborar establenent per realitzar el bé comú, amb l'empenta de la seva tensió natural vers la veritat i vers el bé.

Per això, no podem dissociar de cap manera ètica personal i ètica pública si volem de veritat construir-nos com a «poble» entès com un «nosaltres», veritable comunió de persones compromeses en la recerca compartida de la veritat, del bé i de la bellesa. La comunitat política, doncs, troba en la referència al «poble» la seva dimensió autèntica, ja que el caracteritza compartir vida i valors, fet que és font de comunió espiritual i moral.

El cardenal Bergoglio, avui papa Francesc, diu que «la persona social adquireix la seva plena "identitat" de ciutadà en la seva pertinença a un "poble". El repte de la identitat d'una persona com a ciutadà és directament proporcional a la manera com viu la seva pertinença. A qui? Al poble on neix i en el qual viu».

Allà on hi ha perdó hi arriba l'amor, i allà on hi ha amor l'Esperit de Déu hi és. Quan acceptem que Jesús ens dona el seu Esperit, tot es refà.

11 de maig 2013- Com la mirada de Jesús

Per als cristians, és aquest un objectiu i un repte, fruit de la qualitat evangèlica de la pregària. Mirada que en aquests moments de crisi vol observar la realitat personal i social així com Jesús la mira. Més de sis milions sense feina i dos milions i mig de treballadors sota el llindar de la pobresa són xifres massa alarmants perquè no siguin preses amb tota serietat.

Les xifres són xifres, però darrere cadascuna d'elles hi ha una persona singular; hi ha un home, una dona, un noi, una noia, uns infants, uns ancians, famílies senceres, víctimes d'una crisi financera que algú ha qualificat de desastre ètic. A més d'un urgent consens social, cal recuperar aquell diàleg ètic que analitzi les mancances morals que estem patint. Des de la mateixa Església –entre ells, col·lectius d'acció caritativa i pastoral obrera– s'està denunciant que mentre debatem quina és la millor tripulació, el vaixell de la societat s'enfonsa i no s'auxilia les víctimes.

De cada vegada es fa més evident que no n'hi ha prou exigint justícia social, que és el primer pas que ningú no hauria de posar en dubte. Hi hem d'afegir la caritat social i la pràctica constant de la misericòrdia: són els antípodes de l'individualisme egoista i de l'avarícia que han enverinat les relacions humanes. Cal educar la consciència social. Ens ho ensenya la Doctrina Social de l'Església, tan desconeguda com poc practicada; en ella, la persona humana, feta a imatge i semblança de Déu, tenim el fonament de tot, i la lògica del do, que obre cors i espais per a la gratuïtat, ens donen la clau per entendre quina és la mirada de Jesús.

Una mirada comprensiva imperada per la misericòrdia i el perdó; una mirada que sap discernir, senzilla i astuta alhora; una mirada carregada d'indignació davant la injustícia; una mirada contemplati-

va que observa des de la fe, l'esperança i l'amor; una mirada seguida de resolució, que no deixa passar de llarg i actua amb decisió. Una mirada que veu on es necessita amor i actua en conseqüència, sempre com Jesús.

18 de maig 2013- Autenticitat evangèlica, eclesialitat i ardent missioner

Això és el que el papa Francesc ha proposat a les confraries i associacions de pietat popular a la trobada internacional a Roma en ocasió de l'Any de la Fe. Una proposta que val per a tots i que ens implica a tots. «Sou un tresor per a l'Església –ha dit–, una mística, un espai de trobada amb Jesucrist.» Milers i milers de cap a cap de la nostra geografia, també aquí a Catalunya, però encara amb molt camí per fer. Uns, ben integrats a les parròquies i constants en la formació cristiana, participants en les celebracions litúrgiques i compromesos en l'acció caritativa i social. Altres, encara tancats en la pròpia agrupació, desconnectats totalment de la comunitat eclesial. La proposta és d'autenticitat evangèlica.

Essent quelcom tradicional a l'Església, però avui en procés de renovació i redescobriment, les confraries necessiten caminar amb decisió vers la santedat. El papa Francesc demana no conformar-se amb una vida cristiana mediocre, sinó un sentit de pertinença que sigui un estímul per estimar més Jesucrist. Això és l'essencial. «La pietat popular –ha afegit– és un camí que porta a l'essencial si es viu en l'Església, en comunió profunda amb els vostres pastors. L'Església us estima... Estimeu l'Església. Deixeu-vos guiar per ella. A les parròquies, a les diòcesis, sigueu un vertader pulmó de fe i de vida cristiana, aire fresc.»

Per què estar associats? Per què pertànyer a una confraria i venerar unes imatges? Per què tantes manifestacions de pietat popular? Per què tot això si la nostra vida segueix igual, si tot queda reduït a unes hores de processó o a unes reunions on sovint només es parla de formalismes? L'Església no cessa de dir que hi ha molt a purificar per tal de ser anunci viu de Jesús. El papa Francesc ens demana ardent

L'«olor d'ovella» és símptoma del ressò joiós i dramàtic de la vida del ramat en el cor del pastor i del *testimoni* que d'ell se'n desprèn.

missioner i diu: «Sigueu autèntics evangelitzadors. Que les vostres iniciatives siguin “ponts” que portin a Crist, sempre atents a la caritat, missioners de l'amor i de la tendresa de Déu.»

14 de setembre 2013- El Crit de la pau!

«Que s'aixequi fort per tota la terra el crit de la pau!» Paraules que demanen decisió, ferma, pregària, penitència, obediència a la veu de Déu i de la pròpia consciència guiada per l'amor, per tal d'aconseguir la pau. Paraules del papa Francesc que s'ajunen a les que va pronunciar als cinquanta anys de la mort de Joan XXIII, agenollat i emocionat, tot pregant davant la seva tomba. En va dir que «si la pau ha estat la característica exterior, l'obediència fou la disposició interior: l'obediència, en realitat, fou l'instrument per aconseguir la pau».

Francesc l'ha recordat com «un home de pau», que va saber arribar al cor de persones molt diferents, fins i tot de molts no cristians, «un home capaç de transmetre pau, una pau natural, serena, cordial», conseqüent amb el seu lema episcopal «Obediència i Pau», una pau que amb la seva elecció va rebre el nom de la bondat i que el va ajudar a ser promotor d'unitat dins i fora de la comunitat eclesial.

El papa Francesc i amb ell tota l'Església està apostant amb valentia per la pau. Dirigint-se al Cos diplomàtic, ha unit el seu nom de «Francesc» al fet de la pau i ha dit als ambaixadors: «Esforceu-vos a construir la pau. Tanmateix no hi ha vertadera pau sense veritat. No es pot parlar de vertadera pau si cadascú és la mesura d'un mateix, si cadascú pot reclamar sempre i sols el seu propi dret, sense preocupar-se al mateix temps del bé dels altres, de tots, a partir ja de la natura que uneix a tot ésser humà en aquesta terra.»

I, ara, amb urgència, davant l'extrema situació a Síria, a l'Orient Mitjà i a tants altres països, de nou llança el crit a favor de la pau: «Amb totes les meves forces demano a les parts en conflicte que escoltin la veu de la seva consciència, que no es tanquin en els mateixos interessos d'un, sinó que vegin en l'altre un germà i que emprenguin amb valentia i decisió el camí de l'encontre i de la negociació, superant la confrontació cega.» I a tots nosaltres, la petició de no defallir en la pregària i en actituds de misericòrdia i pau.

28 de setembre 2013 - Conversió per a tots

Cada dia hi ha novetats que no deixen lloc a la indiferència. Fa pensar molt que un Papa com Francesc es defineixi així i digui amb tota humilitat «sóc un pecador en qui el Senyor ha posat els seus ulls» i es vegi reflectit en aquell relat evangèlic de la crida a Mateu: «Jesús va veure un publicà i, mirant-lo amb amor i elegint-lo, li va dir: Segueix-me!» Francesc és un home totalment seduït per la misericòrdia de Déu i és des d'aquesta experiència que podem i hem d'entendre moltes de les seves intervencions. I és això el que el fa ser un home lliure.

He titulat aquest senzill escrit «conversió per a tots» perquè només un home lliure i seduït per l'amor de Déu és capaç de reconèixer-se pecador i cridar a tots a la conversió. S'està dirigint a tota l'Església i també als homes i dones de bona voluntat, també als polítics i responsables d'organismes internacionals. Demana la pau, l'exercici dels drets humans, acompanyar amb misericòrdia tothom, més presència de la dona en llocs de responsabilitat eclesial, l'atenció als refugiats i a tots els qui viuen les velles i noves pobreses, la presència i la solidaritat amb els qui estan relegats a les perifèries geogràfiques i existencials, capaç de dir i tot «no he estat mai de dretes».

És a l'Església real, la nostra, que ens demana que ens convertim, començant per nosaltres, els bisbes, als qui, entre moltes altres coses, ens diu que «aquesta és l'hora de l'acció», que hem de «pasturar el ramat de Déu que se'ns ha confiat, vetllant per ell no de forma força-

El repte de la identitat d'una persona com a ciutadà és directament proporcional a la manera com viu la seva pertinença al poble on neix i en el qual viu.

da, sinó espontània, aollint amb magnanimitat, caminant amb ell i estant sempre al seu costat». Tenim feina!

Ens demana «estil de servei» basat en «l'austeritat i la humilitat», tot evitant ser homes amb «psicologia de prínceps» i amb «afany de carrera». En aquest sentit, s'ha referit a la necessitat de «romandre amb el ramat» i ha convidat a «evitar l'escàndol de ser bisbes d'aeroport». No és sols una insinuació, ens demana ardentment presència continuada, voluntat de guiatge i servir la unitat, tan necessària perquè el món cregui.

5 d'octubre 2013 - Catequista, memòria de Déu

Més de quatre-cents catequistes de Catalunya i les Illes Balears, juntament amb catequistes d'arreu del món reunits a la plaça de Sant Pere a Roma, hem escoltat amb emoció el papa Francesc durant la celebració de l'Eucaristia, encontre amb Jesús per excel·lència. Ens ha dit, a l'homilia, que «el catequista és el qui guarda i alimenta la memòria de Déu; la guarda en ell mateix i sap despertar-la en els altres». A més, ho fa com Maria, la mare de Jesús, que «té memòria de Déu».

Estem en un moment no fàcil per a la catequesi. Tanmateix, els catequistes són un exemple en la seva constància, voluntat de formació, ardor missioner i sentit de gratuïtat. En donen testimoni la seva presència activa a les parròquies i la disponibilitat no sols per a la catequesi, sinó per a qualsevol altre servei que sigui necessari, especialment el que fa referència als compromisos socials.

Dos dies abans i dirigint-se als participants en el Congrés Internacional sobre la Catequesi, el papa Francesc, després de dir que ser catequista és una vocació, que no n'hi ha prou de «fer de catequista,

sinó que cal ser-ho», havia posat l'accent en tres punts sobre què significa «caminar des de Crist». Primer, tenir familiaritat amb ell; segon, imitar-lo en el fet de sortir d'un mateix i anar a l'encontre de l'altre; i tercer, no tenir por d'anar amb Ell a les perifèries. Així, ha deixat clar que Crist és el centre de tot, que no ens deixa mai, i que l'altre és el destinatari a qui som enviats a anunciar-lo.

«El catequista –ens ha dit el papa Francesc– és un home de la memòria de Déu si té una relació constant i vital amb ell i amb el proïsme; si és home de fe que es fia plenament de Déu i posa en Ell la seva confiança; si és home de caritat, d'amor, que veu a tots com a germans; si és home de paciència, de perseverança, que sap fer front a les dificultats, a les proves i els fracassos, amb serenitat i esperança en el Senyor; si és home amable, capaç de comprensió i misericòrdia.» Tot un programa que no deixa indiferent.

7 de desembre 2013 - L'homilia, truca a la porta del cor

El papa Francesc vol que aprenguem bé la lliçó. Ens l'acaba de donar en la seva primera exhortació apostòlica referint-se a l'homilia. A Assís, ja havia dit «fora aquestes homilies interminables, avorrides, de les quals no s'entén res!». Ho deia pensant en els qui tenim la tasca de predicar, i afegia: «Com es pot predicar si abans no hem obert el cor, si no hem escoltat en el silenci la Paraula de Déu?»

El que ens demana és que, sintonitzades amb la Paraula de Déu, siguem antenes que reben per ser antenes que transmeten. «Demanem-nos –diu– quin lloc ocupa la Paraula de Déu en la meua vida, en la vida de cada dia? Estic sintonitzat amb Déu o amb les tantes paraules de moda o amb mi mateix?»

L'homilia ha de tocar a la porta del cor. A les nostres celebracions litúrgiques, quan acompanyem els fidels amb les nostres paraules i gestos, a qui volem que s'apropin i es trobin és amb Jesucrist, Paraula de Déu, encarnat en la realitat humana i social en la qual ens movem cada dia, i en el cor de cada persona, fill i filla de Déu.

Als pastors ens diu que la predicació requereix una seriosa avalu-

S'està denunciant que mentre debatem quina és la millor tripulació, el vaixell de la societat s'enfonsa i no s'auxilia les víctimes.

ació, ja que són molts els reclams –són paraules seves– que es dirigeixen en relació amb aquest gran ministeri i no podem fer el desentès. És contundent quan diu que «l'homilia és la pedra de toc per avaluar la proximitat i la capacitat de trobament d'un Pastor amb el seu poble» i que «és amb la paraula que nostre Senyor es va guanyar el cor de la gent».

Per això, valora el to maternal que ha de tenir l'homilia. Diu que «l'Església és mare i predica al poble com una mare que parla al seu fill, una bona mare que sap reconèixer tot el que Déu ha sembrat en el seu fill, que escolta les seves inquietuds i aprèn d'ell». És del tot necessària «la proximitat cordial del predicador, la calidesa del seu to de veu, la mansuetud de l'estil de les seves frases, l'alegria dels seus gestos». Demano al Senyor que amb humilitat aprenguem la lliçó i que siguem ajudats a fer-ho bé.

14 de desembre 2013- L'olfacte del ramat

El pastor que estima el ramat a l'estil de Jesús, l'estima del tot. El programa que el papa Francesc ens proposa en la seva primera exhortació apostòlica ens omple d'alegria i confiança perquè en ella s'observa l'amor al seu poble, a la seva Església, tan necessitada de sentir-se estimada en totes les dimensions de la seva presència en el món, al qual Déu tant estima i al qual ha entregat el seu Fill per salvar-lo.

Aquest joíós acompanyament ens obliga tots a obrir portes i finestres perquè entri l'aire nou de l'Esperit, perquè Jesús que ve sigui ben acollit, estimat, conegut i anunciat. I perquè això sigui possible se'ns demana «conversió pastoral» com a «opció missionera capaç de transformar-ho tot, perquè els costums, els estils, els horaris, el llen-

El papa Francesc demana no conformar-se amb una vida cristiana mediocre, sinó un sentit de pertinença que sigui un estímul per estimar més Jesucrist.

guatge i tota estructura social esdevingui un camí adequat per a l'evangelització del món actual més que per a l'autopreservació».

A tots els agents pastorals ens vol en constant actitud de sortida i afavorir així la resposta positiva de tots aquells que Jesús convoca a la seva amistat. Això implica aquella «conversió personal» que doni pas a una obertura confiada cap a Jesús que ve, s'apropa i ens convida a estar presents en tants nous escenaris i perifèries. Un canvi d'actitud personal que esdevindrà «conversió pastoral», posada tant en relleu per Jesús com a bon Pastor que estima el ramat, el pastor que estima i serveix el seu poble.

És als pastors que ens demana un estil propi d'estar amb el ramat: «De vegades, al davant per indicar el camí i cuidar l'esperança del poble; altres vegades, simplement enmig de tots amb la seva proximitat senzilla i misericordiosa; i en ocasions haurà de caminar al darrere del poble per ajudar els ressagats i, sobretot, perquè el ramat mateix té el seu olfacte per trobar nous camins.» Ens està ensenyant a ser humils i aprendre del poble que també té el seu olfacte per avançar, per fer-nos avançar i avançar bé. Just elegit, ja ho va dir: «I ara, comencem aquest camí: bisbe i poble.»

28 de desembre 2013 – «Virtuts» per a l'any nou

Utopia? Atreviment? Realitat possible? En el cor i en l'economia! Desitjar un any nou amb paraules carregades de bons auguris i forta dosi d'esperança només pot provenir d'un cor que estima, que cerca el bé comú, que es compromet a fer-ho realitat. Cal començar «per tu i per jo» per tal que no ens deixem robar l'ideal de l'amor fratern.

No es pot parlar de vertadera pau si cadascú és la mesura d'un mateix, si cadascú pot reclamar sols el seu propi dret, sense preocupar-se al mateix temps del bé dels altres.

En el missatge amb ocasió de la Jornada Mundial de la Pau, el papa Francesc ens ha sorprès novament posant la «fraternitat» com el seu fonament i camí. Amb la pregunta que ressona sempre des dels inicis de la humanitat «on és el teu germà? (Gn 4,9)», som constantment interpel·lats sobre la nostra contribució o indiferència a la construcció d'una societat solidària i en pau.

Aquest relat –diu Francesc– «ens ensenya que la humanitat porta inscrita una vocació a la fraternitat, però també la dramàtica possibilitat de la seva traïció. En dóna testimoni l'egoisme quotidià, que és present en el fons de tantes guerres i injustícies: molts homes i dones moren a mans de germans i germanes que no es reconeixen com a tals, és a dir, com a éssers humans fets per a la reciprocitat, per a la comunió i per al do».

A l'Evangeli hi ha una convicció inequívoca manifestada pel mateix Jesús en un context d'enfrontament amb els qui creen desigualtats i marginen els pobres: «Tots vosaltres –els diu– sou germans» (Mt 23,8). Fixem-nos amb quina facilitat utilitzem la paraula *germà* quan de fet prou vegades no vivim com si de veritat ho fóssim.

Què fer perquè la conversió arribi a la gestió econòmica, tant la individual com la global? «La crisi actual –diu el papa Francesc– pot ser una ocasió propícia per recuperar les virtuts de la prudència, de la templança, de la justícia i de la fortalesa i redescobrir els vincles fraterns que ens uneixen els uns als altres. Aquestes virtuts són necessàries per construir i mantenir una societat a la mesura de la dignitat humana».

Per aquest Any nou vagi el meu desig que ho fem més i més realitat! Ho necessitem tant!

Només un home lliure i seduït per l'amor de Déu és capaç de reconèixer-se pecador i cridar a tots a la conversió.

25 de gener 2014-L'any de la fe continua

En una de les seves primeres al·locucions i de forma molt reiterativa, el papa Francesc ha posat al descobert la necessitat de conversió, començant per nosaltres els bisbes i els preveres, i ha assenyalat la importància de portar Crist a tots els ambients. Ha dit que «empesos també per la celebració de l'Any de la Fe, tots junts, pastors i fidels, ens esforçarem per respondre fidelment a la missió de sempre: portar Jesucrist a l'home i conduir l'home a la trobada amb Jesucrist, Camí, Veritat i Vida, realment present en l'Església i contemporani en cada home».

Aprofundir la fe cristiana no és cosa només d'un any ni una qüestió puntual, la seva projecció és perenne i no té límit. Travessar la porta de la fe suposa un camí que dura tota la vida. Aquesta és la lliçó. La fe cristiana no és un IVA, o sigui, no és l'impost sobre un valor afegit, quelcom que és exterior, temporal o estrany, i amb el qual hem de comptar, com una espècie de pròtesi artificial que en un moment o altre hem d'utilitzar.

«Creure» és quelcom més seriós, més engrescador, més profund, ja que és deixar que Déu entri i intervingui en la meua vida, fer-li confiança, obrir-m'hi del tot, de cor i d'esperit. «Creure» suposarà moltes vegades anar a contracorrent perquè el do de la fe serà la resposta valenta i confiada a situacions inconcebibles i inacceptables.

Tanmateix, l'autenticitat del «creure» passarà per la constatació d'un comportament on la mesura de la fe en Déu troba la seva autenticació en la manera de tractar l'altre, el germà, la germana, tota persona amb la qual em trobo i en qui he de descobrir que és imatge i semblança de Déu. En aquest cas, «creure» i «estimar» ve a ser el mateix. La confiança és inseparable de l'amor.

Per això, sant Joan ho diu així de clar: «Si algú afirmava: jo esti-

Ha deixat clar que Crist és el centre de tot, que no ens deixa mai, i que l'altre és el destinatari a qui som enviats a anunciar-lo.

mo Déu, però no estima el seu germà, seria un mentider; perquè el qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu. Aquest és el manament que hem rebut de Jesús: qui estima Déu, també ha d'estimar el seu germà» (1Jn 4,19-21).

1 de febrer 2014- Sempre a punt

No crec que destapi cap secret si dic que en prou ocasions anem despistats per la vida. Hi som, però no ens troben. Existim, però no vivim. Del meu pas per l'escoltisme, vaig aprendre una màxima que m'ha servit molt: «Sempre a punt!» No sols m'ha servit, sinó que ha ajudat moltes persones majors, joves i infants, a entendre el que significa ser responsable i lliure. Estar a punt vol dir estar atent al que passa, disponible al que se'm demana, obert a col·laborar, prompte a respondre.

A punt hi estan el pare o la mare de família quan atenen amb amor els seus fills. A punt hi estan els fills, tinguin l'edat que tinguin, quan es preocupen de la seva formació i aprofiten el temps. A punt hi estan els qui en el moment de fer un servei, sigui per feina o per voluntariat, es donen en cos i ànima a fer bé als altres. A punt estan també els qui accepten amb maduresa les contrarietats, tant les pròpies com les que sobrevenen. A punt hi està el qui és sensible a la justícia, a la defensa dels drets humans, a vetllar per la dignitat de cada home i de cada dona per damunt de qualsevol diferència o perjudici.

Dificulta, tanmateix, la decisió d'estar a punt per fer el bé i servir, un perillós virus d'individualisme que ens afecta personalment i ens implica socialment. El papa Francesc en parla i diu que aquest individualisme afavoreix un estil de vida que debilita el desenvolupa-

A Assís ja havia dit: «Fora aquestes homilies interminables, avorrides, de les quals no s'entén res!»

ment i l'estabilitat dels vincles entre les persones i desnaturalitza els vincles familiars. Per això, cal treballar per una comunió que guareixi, promogui i afermi els vincles interpersonals.

Estar a punt és estar disposats a aprofitar totes les ocasions que, ja ho sabem, no ens en falten! Quan en alguns països avui hi domina la guerra i els enfrontaments –ens diu el papa Francesc– se'ns demana que insistim en la nostra proposta de reconèixer l'altre, de curar les ferides, de construir ponts, d'estrènyer llaços i d'ajudar-nos mútuament a portar les càrregues. I, sempre, estar a punt per fer-ho realitat.

8 de febrer 2014 - La llum és per estar encesa!

Quasi cinquanta anys de postconcili. Anys de renovació i canvis, anys de goig i confiança, també de dificultats i pors, però anys que no han renunciat a la il·lusió i a l'esperança. Quasi cinc dècades per ajudar una Església corresponsable i samaritana amb la lletra i l'esperit del Vaticà II, l'esdeveniment més important de la segona meitat del segle passat.

Una Església que –amb les llums i ombres dels qui la formem– busca i tracta d'identificar-se amb l'estil de Jesús, el Bon Pastor. Una Església al servei de l'Evangeli i dels homes i dones del nostre temps, fent pròpies les seves alegries i esperances, les seves tristeses i angoixes, i tractant sempre que tot allò que és veritablement humà ressoni al seu cor.

Cada època ha comptat amb la presència i acompanyament de l'Esperit Sant, qui, sense cap dubte, guia la seva Església, acció plena de qualitat que, en aquests moments, fins i tot qualque no creient reconeix. Això és molt gran! El teixit de la història és complex i sovint carregat d'ambigüitats per la senzilla raó de la feblesa i les incoherèn-

A tots els agents pastorals ens vol en constant actitud de sortida i afavorir així la resposta positiva de tots aquells que Jesús convoca a la seva amistat.

cies dels qui cada dia la teixim. Però, és enormement sorprenent el fet que hi descobrim en ella la mà de Déu.

Ni consciència aïllada ni autoreferencialitat –diu el papa Francesc. L'esperit conciliar que hem volgut que ens acompanyés sempre, és el que ha impulsat i il·lusionat la nostra acció pastoral per fer que l'Església dialogui amb el món i es posi al seu servei, com la llum serveix la claredat i fa visible la transparència, com la sal serveix el bon gust, com el llevat serveix la transformació de tota la pasta. És l'amor de Déu que experimentem en la trobada amb Jesús que es va fonent i diluint-se en els cors de les persones i pot arribar a regenerar les estructures.

A la missa de diumenge passat –en la festa de la Presentació del Senyor, festa de la Llum–, uns infants no volien apagar els ciris que tenien a les mans quan els majors els insistien que els apaguessin. «La llum és per estar encesa!» –van respondre els petits. No fan falta comentaris.

22 de febrer 2014 - Referents fiables

Necessitem models, necessitem créixer amb referents fiables, l'Església no pot viure sense sants. Vet aquí els models de referència. Què seria de la comunitat cristiana sense reconèixer en ella els qui s'han adherit a Crist i han fet de la seva vida una plena identificació amb ell? Què seria de l'Església sense els seus testimonis?

No és aquest el model de les utopies irrealitzables. És el món dels sants, dels qui han estimat com Jesús, dels qui estimen avui i poden estimar més i millor demà. És el món de l'esperança perquè el futur promès és de vida plena, la de l'amor per sempre, cara a cara amb

A l'Evangeli hi ha una convicció inequívoca manifestada per Jesús en un context d'enfrontament amb els qui creen desigualtats i marginen els pobres: «Tots vosaltres sou germans»

Déu. Sovint imaginem la santedat com una possibilitat amassada de matèria estranya, quan tota ella està feta exclusivament d'amor i s'experimenta quan apareix la gosadia de deixar-se estimar.

Quan tenim els sants com a referents, com a models enmig d'una societat que pateix la seva mancança, ens obrim a un nou horitzó per a la nostra vida cristiana. En ells estem davant la notícia d'una trajectòria de felicitat, bona notícia, evangeli pur. Hi ha un secret: no admet les rebaixes, el preu ve donat. Més ben dit, no defuig l'amargor de les dificultats ni de les incomprendiments, o la incomoditat de les crítiques negatives fins al punt que experimentar aquestes pobreses forma part de la radicalitat del seguiment de Jesús.

Necessitem aquests models, persones que proposin un ideal cristià i entusiasmin a conquerir-lo, a fer-lo propi. Necessitem referents fiables que encarnin en ells mateixos les veritats i els valors que Jesús proposa, i crear fraternitat.

La provocació d'una vida santa i testimonial pot ajudar-nos a presentar avui a la nostra societat i, especialment als joves, l'atractiu de quelcom original, totalment nou, l'Evangeli viscut a fons. La santedat, a la qual constantment som cridats, pot arribar a ser també avui una provocació per a moltes persones que, en la seva trobada amb Jesús i la invitació al seu seguiment per sempre, descobreixin, com mai no ho havien experimentat, el sentit de la seva vida.

1 de març 2014 – Preguntes que ens interpel·len

Són molts els moments en els quals se'ns fa la pregunta sobre la riquesa de l'Església. Només quan l'Església –tots els qui som Església– es fa pobra entre els pobres, i amb ells assumeix la responsabilitat

Aprofundir la fe cristiana no és cosa només d'un any ni una qüestió puntual, la seva projecció és perenne i no té límit.

d'un procés que els ajuda a ser ells mateixos agents de la seva pròpia promoció integral, és aleshores quan es percep que primer s'ha deixat evangelitzar abans de donar lliçons.

Un grup de cristians que deixen d'estar preocupats per les pròpies seguretats, prestigi, privilegis i imatge, s'han fixat més en la imatge deteriorada del Crist reflectida com en un mirall en la contemplació dels rostres que pateixen. Cal deixar de banda l'autoreferencialitat que ens aïlla i posar Crist i els altres al centre. Aquest és el signe inconfusible i l'inici d'una possible resposta.

De testimonis d'aquesta caritat, la història de l'Església n'està plena. Cal mirar-ho amb ulls de fe i de misericordiosa tendresa i ens serà fàcil descobrir-ho. Sant Ambròs, aclamat bisbe de l'Església de Milà essent encara catecumen, deia que «el qui envià els apòstols sense or, reuní les seves esglésies sense or. L'Església posseeix or, no per conservar-lo, sinó per fer-lo servir. No dirà el Senyor: per què tants desgraciats han mort de fam quan tu tenies or? Valia molt més conservar aquests vasos vivents que no els vasos de metall». És el canvi progressiu que s'ha d'anar introduint.

Quan l'Església actua així, és plenament ella mateixa i troba la resposta en Jesús quan es defineix així: «L'Esperit del Senyor reposa damunt meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits, a proclamar l'any de gràcia del Senyor» (Lc 4,18-19).

Una Església disposada, com Jesús, a servir i a donar la vida, entregada del tot al bé de la humanitat és resposta viva a tantes preguntes que molts homes i dones d'avui es fan, ens interpel·len i ens conviden a viure més d'acord amb l'Evangelí.

Estar a punt vol dir estar atent al que passa, disponible al que se'm demana, obert a col·laborar, prompte a respondre.

8 de març del 2014 - La nostra perenne conversió

El Concili Vaticà II va deixar molt bona llavor sembrada al cor de l'Església i molt Evangeli escampat arreu del món. Tot agraït al Senyor l'elecció del papa Francesc ara fa un any, quasi cada dia em demano quins elements de renovació evangèlica se'ns estan propo-sant perquè l'Església de Jesús sigui llar acollidora i vivència de misericòrdia. Amb la visió esperançada que el caracteritza, Francesc diu que el jull no serà mai tant com per omplir el camp. Quin motiu de confiança!

Per això, «l'Església necessita sembradors humils i confiats de la veritat que cada vegada els és novament confiada i que es fien de la seva potència». La conversió ens la demana a tots, però primer a nosaltres, els bisbes, més necessitats que ningú de l'ajuda de Déu per realitzar amb fidelitat evangèlica la nostra missió de pastors. Ho acaba de dir a la Congregació per als Bisbes sobre l'elecció dels candidats i val tant per als qui hem rebut el ministeri episcopal com per als qui en qualsevol circumstància tracten de discernir la seva vocació sacerdotal.

Ens sentim interpel·lats i cridats a una perenne conversió perquè «necessitem algú que ens miri amb l'amplària del cor de Déu, ens fa falta algú que sàpiga elevar-se a l'altura de la mirada de Déu per conduir-nos a Ell». És tan així que la conversió demana sempre un canvi de rumb, tot orientant la vida cap a Déu. Ens vol querigmàtics, orants i pastors, custodis de la doctrina per fascinar el món amb la bellesa de l'amor, amb l'oferta de la llibertat que dóna l'Evangeli.

L'herència d'un bisbe «no és l'or ni la plata, sinó la santedat». Ho va proclamar el Vaticà II i ara en recollim novament el fruit per fer-ho realitat. Per això és important viure-ho com a «pastors propers a la gent, com a pares i germans, humils, pacients i misericordiosos, que

És l'amor de Déu que experimentem en la trobada amb Jesús que es va fonent i diluint-se en els cors de les persones i pot arribar a regenerar les estructures.

estimin la pobresa, interna com a llibertat i també externa com a senzillesa i austeritat de vida». Així de clar: «El ramat necessita trobar lloc en el cor del pastor.»

15 de març de 2014 - Fa un any...

...que rebíem la notícia de l'elecció de Jorge Mario Bergoglio com a Bisbe de Roma i successor de l'apòstol Pere. El seu nom seria Francesc, molt revelador. Hem d'afirmar des de la fe que en tot això hi ha una acció inconfusible de l'Esperit. Fa un any i entre molts altres comentaris, vaig transcriure el que va dir un jove després de conèixer la notícia: «El món està emocionat i esperançat.» La veritat és que continuem emocionats i ha augmentat encara més l'esperança. Ara, després d'un any, el dens «magisteri» de paraules i gestos que cada dia rebem manté una constant i joiosa expectació. El que fa i diu interessa! Llum de la fe i joia de l'Evangeli.

Francesc és un home de pregària, un home de fe, un pastor. Un foc interior ple de l'amor de Déu es desborda en misericòrdia i ens dóna una visió plena d'humanitat sobre les persones i els esdeveniments de cada dia. Tot el que diu ens orienta vers una actitud de renovació que convida a trobar-se amb Crist o deixar-se trobar per Ell, sortir de nosaltres mateixos i obrir-nos decididament a contagiar l'Evangeli. Vol que anem sobretot als qui se senten més exclosos i són relegats injustament al sofriment de la marginació o —com a ell li agrada dir— de les «perifèries».

Certament, estem davant d'algú que parla un nou llenguatge que és senzill, tendre i entenedor, que desfà barreres i apropa persones, que genera confiança i obre el cor i la ment a una nova comprensió

Necessitem referents fiables que encarnin en ells mateixos les veritats i els valors que Jesús proposa, i crear fraternitat.

del fet religiós –i en concret de l'Església– enmig de la societat. Els més pobres s'han adonat que algú s'està posant al seu costat i ens convida a tots a fer-ho. En la recent visita *ad limina*, ens ha convidat a «no estalviar esforços per obrir nous camins a l'Evangeli, que arribin al cor de tots, per tal que descobreixin allò que ja fa niu en el seu interior: a Crist com a amic i germà».

Vull expressar aquí el meu agraïment al Senyor que ens ha fet el do del papa Francesc, pel que és la seva persona, pel seu testimoni al llarg d'aquest any i per tot el que està significant per a l'Església i per a la humanitat. Com sempre ens ho demana, no deixem de pregar per ell.

22 de març 2014 - Misteri de trobament i diàleg

L'encontre de Jesús és sempre un exemple d'acollida, de misericòrdia, de diàleg pacient i de proposta alliberadora. Estem davant d'un model excepcional en l'art del tracte humà, art pel qual ens fa veure que mai no es pot dir la darrera paraula sobre algú, sobretot sense haver-se trobat abans personalment amb ell. Jesús sap les regles de l'honradesa i del diàleg sincer sempre constructiu.

Potser per això va dir amb tanta contundència «no jutgeu i no sereu jutjats». Així ens fa veure la importància del tracte delicat i respectuós que mereix tota persona, sigui qui sigui, des del més amic i proper fins al més enemic i desconegut, des de l'incondicional fins al més catalogat. La nostra trobada personal amb ell respira un misteri d'amor i el goig de l'Evangeli esdevé pregària i compromís.

Per arribar a l'anunci explícit, per posar el nom de Déu enmig d'una conversa normal, cal primer de tot, escoltar. És el que Jesús fa. Espera que siguem persones de diàleg fàcil i normal, sense prejudi-

Cridats a una perenne conversió perquè «necessitem algú que ens miri amb l'amplària del cor de Déu, algú que sàpiga elevar-se a l'altura de la mirada de Déu per conduir-nos a Ell».

cis. Ell no desconfia mai. Vol desvetllar en cada persona la possibilitat de la seva relació amb Déu, tot i que sap que prou vegades no li ho posem fàcil. Amb tot, tindrà prou enginy per reconduir pausadament un procés que anirà en augment i que portarà a l'adhesió creient i a l'anunci missioner, quelcom excepcional i paradigmàtic per aprendre, des del trobament i el diàleg, un nou estil d'iniciació cristiana.

Quan prenem la decisió de deixar-nos trobar per Jesús comencem a entendre què espera de cadascú i la qüestió religiosa apareix i es deixa sentir amb força; aleshores, experimentem que hi ha quelcom nou que ens transforma interiorment i –com diu el papa Francesc– «ens permet d'aixecar el cap i tornar a començar, amb una tendresa que mai no ens desil·lusiona i que sempre pot retornar-nos la joia» (EG 3).

Quasevol moment és una ocasió propícia per deixar-me trobar amb Jesús. Qui sap si ara mateix. Cal saber, però, amb qui s'identifica. Sempre ve, sempre hi és, sempre acull, sempre parla... Necessitem la benaurada netedat de cor!

29 de març 2014 - No a la globalització de la indiferència!

L'encontre amb Jesús fa que contemplem la nostra realitat humana amb ulls de misericòrdia i mirem de pal·liar les situacions de patiment que se'ns presenten. Jesús vol que hi veiem amb els seus propis ulls, amb els ulls de Déu. I, així, n'ajudem d'altres a fer-ho per tal d'obtenir la seva mateixa visió.

La Doctrina Social de l'Església, citant paraules del beat Joan Pau II, ens ajuda a obrir els ulls quan diu que molts germans necessitats esperen ajuda, molts oprimits esperen justícia, molts aturats espe-

Parla un nou llenguatge que és senzill, tendre i entenedor, que desfà barreres i apropa persones, que genera confiança i obre el cor i la ment a una nova comprensió del fet religiós.

ren treball, molts pobles esperen respecte: és possible —es demana— que, en el nostre temps, encara hi hagi persones que es moren de gana, que resten condemnades a l'analfabetisme, que els manquen les atencions mèdiques més elementals, que no tenen una casa on refugiar-se?

L'escenari de la pobresa es pot allargar indefinidament si afegim les noves pobreses que afecten també els ambients i les categories no privades de recursos econòmics, però exposades a la desesperació de la manca de sentit, a la insídia de la droga, a l'abandonament en l'edat avançada o en la malaltia, a la marginació o a l'exclusió social. Afegim-hi tot el que calgui perquè l'observació sigui la més real i propera possible.

La pregunta no es fa esperar: qui té la culpa de tot això? El papa Francesc ha insistit molt en la realitat dolorosa de la globalització de la indiferència, i ha cridat «Vergonya!» quan ha vist la injustícia el deteriorament humà de la immigració a Lampedusa i a tants altres indrets. També amb ell demanem perdó.

Quina conversió he de fer i que em dugui a comportar-me més d'acord amb l'Evangeli? Com visc la confessió humil dels pecats en el sagrament de la Penitència i m'obro al goig, la lloança i l'agraïment pel perdó que el Senyor a través d'ell em concedeix? En aquest encontre, Jesús es presenta com a veritable llum i em diu: «Jo sóc la llum del món, el qui em segueix tindrà la llum de la vida» (Jn 8,12). Només em falta no caure en la indiferència i dir-li: «Hi crec, Senyor, ajuda'm a creure encara més!»

12 d'abril 2014 - Itinerari d'amor fidel

A punt d'entrar a la Setmana Santa, aollim Jesús que entra en els nostres pobles i en el nostre cor. Els signes populars de festa, els cants

Jesús espera que siguem persones de diàleg fàcil i normal, sense prejudicis. Ell no desconfia mai. Vol desvetllar en cada persona la possibilitat de la seva relació amb Déu.

de reconeixement creient, de lloança i de goig, necessiten el complement de la lluminosa nit de Pasqua per verificar que l'encontre amb Ell significa per a nosaltres la font de més gran transformació per a la nostra vida personal i per a les estructures de la nostra societat. «No ens quedem al marge d'aquesta marxa de l'esperança viva!», ens diu el papa Francesc.

Sabem que Jesús ve en nom de Déu i que, tot i que l'acceptació de la seva voluntat li sigui un glop amarg, aconseguirà per a tot el gènere humà la més gran de les llibertats, la que assegura la victòria sobre el pecat, la mort i tota mena de mal. Però, perquè això sigui possible, carregarà damunt seu l'absurditat de la creu per transformar-la en pas necessari cap a la Vida.

Aquests dies, de forma ben especial, la nostra atenció se centra en Jesús que mor i ressuscita, per fer-ne pregària silenciosa, contemplativa, i testimoni confiat. Quin misteri amaga i revela? Sense cap mena de dubte, un misteri d'amor fidel, l'amor del Déu que s'ha enamorat del seu poble i vol dur-lo al terme més feliç per al qual l'ha escollit, li ha adreçat la paraula, l'ha santificat i s'ha encarnat. Déu s'ha solidaritzat totalment amb la humanitat, l'ha estimada i ho ha donat tot per ella en la persona del seu Fill Jesús.

Estem davant el misteri central de la nostra vida cristiana. No ens fixem en la creu sense la resurrecció, ni en la resurrecció sense la creu: ens trobem davant d'aquest misteri de mort i de vida que expressa el més gran realisme al qual ens enfrontem cada dia. Tant és així que, en la llum que ens projecta el misteri pasqual de Crist, hi trobem la claredat de la fe, la raó de l'esperança i l'ardor de la caritat. Amb la mirada fixa en Jesús, veiem que tot Ell és una paraula de sosteniment i d'alè, perquè també nosaltres fem el mateix en l'entrega per amor als altres.

Ha insistit molt en la realitat dolorosa de la globalització de la indiferència, i ha cridat «Vergonya!» quan ha vist la injustícia el deteriorament humà de la immigració.

19 d'abril 2014 - Gerra, aigua, gibrell i tovallola

«Que en són, de bells, els peus del missatger de bones noves» (cf. Is 52,7). Tot i que hauran de superar les inclemències del camí, són els qui faran possible que aquesta bona notícia arribi al poble i reneixi a l'esperança. Jesús, tanmateix, ens sorprèn amb un gest inusual. Els peus que renta tastaran la pols del rebuig, el fang de la incomprensió, la fatiga de l'anunci, el costerut treball del servei. Per això, els consagra, per fer-nos veure que, rentant-los, ens deixa un gest que sempre ens definirà com a seguidors seus. Mans i peus en una unitat de persona, tota ella consagrada perquè la Paraula de Déu arribi als extrems més llunyans de la terra i toqui el cor de cada home i de cada dona, superant així tots els murs que encara es pretenen aixecar i totes les barreres d'ètnia, d'ideologia, de sexe, de religió i de condició social que releguen a l'exclusió persones i pobles sencers.

Els peus nets capaciten per allargar les mans també netes. Unes mans lliures d'amenaçes, d'acaparaments innecessaris, de traïcions, d'aplaudiments ficticis. Quan les nostres mans abracen a algú, mirem que estiguin ja ben netes per haver-nos deixat rentar per Jesús i per haver-ho fet com ell, humilment i agenollats, als peus dels nostres germans. Aquesta consagració està destinada al servei. Per això ens dóna unes eines per al nostre ofici: una gerra amb aigua, un gibrell i una tovallola, signes de la pobresa de mitjans amb què comptem, però revelació inconfusible de l'estil humil que ha d'assumir la nostra manera de ser i de fer.

El gest de rentar els peus és provocador perquè capgira mentalitats fetes al poder, als prejudicis i a l'orgull, i insinua deixar privilegis i posar-se decididament a servir. Tanta parafernàlia acumulada, quan, de fet, el que Jesús demana dels seus seguidors és que ens agenollem i

Déu s'ha solidaritzat totalment amb la humanitat, l'ha estimada i ho ha donat tot per ella en la persona del seu Fill Jesús.

rentem els peus. Ens convida, així, a tot allò que ens sobra, que és superflu i de falsa marca d'identitat. L'opció humil de ser per als altres i per Crist ens fa capaços d'acollir, escoltar, acompanyar, i servir.

26 d'abril 2014- Confieu!, no tingueu por!

Com a signatura final d'una crida sense intermitències i que avalla la seva autenticitat, tots els relats pasquals insisteixen en una repetida invitació: «No tingueu por!» És la salutació de Crist Ressuscitat. Un crit insistent que als cristians ens hauria de servir per entendre quines paraules i gestos de confiança hem de fer arribar als homes i dones d'avui. «Aneu, anuncieu als meus germans que vagin a Galilea. Allà em veuran» (Mt 28,10). Serà important això de «Galilea». No és potser l'anunci d'una presència no acostumada en ambients seculars, precisament allà on no som presents o ens costa anar-hi? No és allà on el papa Francesc ens envia quan proposa una Església en sortida que vagi a les perifèries?

A partir de la confiança en Crist ressuscitat, pot anar transfigurant-se el model d'Església que vivim, i, des d'ell, el model de societat, no basats en la por, sinó en la confiança; no en el servilisme submis, sinó en l'obediència corresponsable, no en la llei, sinó en la gràcia. Ho fem empesos per la força del Crist Ressuscitat que sempre diu quan es dóna a conèixer: «No tingueu por!» i ens ha confiat l'anunci de l'Evangeli amb la promesa d'una assistència perenne que ens manté en la confiança i ens ajuda a vèncer la temptació de la por i dels dubtes que la generen: «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28,20).

L'esperança del futur segurament té moltes lectures, però hem d'apostar per una lectura creient que ens faci entrar en sintonia rea-

Tanta parafernàlia acumulada, quan, de fet, el que Jesús demana dels seus seguidors és que ens agenollem i rentem els peus.

lista amb els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes i dones del nostre temps. L'esdeveniment pasqual ho transforma tot, però convé no retirar-se d'aquest procés renovador cap al que ens projecta el Ressuscitat.

El papa Francesc ens diu que la resurrecció de Jesús no és una cosa del passat, sinó que «comporta una força de vida que ha penetrat el món. On sembla que tot ha mort, a tot arreu tornen a aparèixer els brots de la resurrecció» (EG 276). Nosaltres som un instrument d'aquest dinamisme!

3 de maig 2013 - Cultures urbanes

L'anonimat que genera la gran ciutat no ho és tant quan sabem introduir en les relacions humanes un component de solidaritat. Les grans ciutats contenen perifèries per tots els cantons i es dona una convivència entre estils de vida que de primer cop podrien semblar irreconciliables. Potser no ens acabem de situar quan aquesta diversitat ens obliga a separar mons culturals i no ens esforcem per trobar punts de confluència i fer que tot el que hi ha de socialment exclòs trobi un camí d'integració.

Referint-se als desafiaments de les cultures urbanes, i amb la visió positiva que el caracteritza, el papa Francesc diu que «és curiós que la revelació ens digui que la plenitud de la humanitat i de la història es realitza en una ciutat» i que «necessitem reconèixer la ciutat des d'una mirada contemplativa, això és, una mirada de fe que descobreixi el Déu que habita a les seves llars, als seus carrers, a les seves places. La presència de Déu acompanya les recerques sinceres que persones i grups realitzen per trobar suport i sentit a les seves vides» (EG 71). I nosaltres, tenim aquesta percepció?

La resurrecció de Jesús no és una cosa del passat, sinó que «comporta una força de vida que ha penetrat el món. On sembla que tot ha mort, a tot arreu tornen a aparèixer els brots de la resurrecció».

Coneixent dins la ciutat ambients diversos marcats per grans diferències, hom descobreix fàcilment que el sentit de Déu hi és i assenyala un rumb de confiança en comunitats cristianes i en persones concretes. La fe i les obres de la fe en són testimoni. Tot això fa evident –com segueix dient el papa Francesc– que «Ell [Déu] viu entre els ciutadans promovent la solidaritat, la fraternitat, el desig de bé, de veritat, de justícia», i afegeix que «aquesta presència no ha de ser fabricada sinó descoberta, desvelada. Déu no s'amaga a aquells qui el busquen amb un cor sincer, encara que ho facin a les palpentes, de manera imprecisa i difusa».

La dificultat, doncs, no són les diferències, sinó que es posin seriosos obstacles al diàleg i a la convivència. Per això, l'actitud pastoral ha de ser apropar persones i conjuminar mentalitats, oferint l'Evangel·li com a mitjà d'entesa i anunciant Jesús com a camí per arribar a Déu.